

## Prijedlog

Na temelju članka 30. stavka 3. Zakona o Vladi Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 101/98, 15/2000, 117/2001, 199/2003, 30/2004 i 77/2009), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj \_\_\_\_\_ godine donijela

### ZAKLJUČAK

1. Prihvaća se Nacrt konačnog teksta Parnske deklaracije o okolišu i zdravlju, u tekstu koji je dostavilo Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi aktom klase: 910-04/09-01/105, urbroja: 534-01/4-10-6, od 24. veljače 2010. godine.

Parnska deklaracija o okolišu i zdravlju predviđena je za usvajanje na predstojećoj Petoj ministarskoj konferenciji o okolišu i zdravlju (Parma, Talijanska Republika, 10. do 12. ožujka 2010. godine).

2. Međunarodni akt iz točke 1. ovog Zaključka će, u ime ministara zdravstva i okoliša pedeset i tri zemlje članice Europske regije Svjetske zdravstvene organizacije, potpisati ministar zdravstva Talijanske Republike, ministrica zaštite okoliša Talijanske Republike i regionalna direktorica Regionalnog ureda Svjetske zdravstvene organizacije za Europu.

Klasa:

Urbroj:

Zagreb,

PREDSJEDNICA

## Obrazloženje

Regionalni ured za Europu Svjetske zdravstvene organizacije (WHO) je, prepoznajući sve veći utjecaj čimbenika okoliša na zdravlje ljudi, te istovremeno prepoznajući činjenicu da nema učinkovite zaštite zdravlja ljudi bez uključivanja sektora zaštite okoliša i podupiranja drugih državnih resora, pokrenuo zajedno s državama članicama inicijativu pod nazivom *Europski proces za okoliš i zdravlje*. Inicijativom se kroz odrednice politike zaštite zdravlja od štetnih čimbenika okoliša donesenim na razini europske regije nastoji usmjeravati i jačati politika zemalja članica koje prema nacionalnim prioritetima te uz različite mehanizme i instrumente provođenja trebaju uspostaviti sustav zaštite zdravlja od štetnih čimbenika okoliša.

Republika Hrvatska je, kao zemlja članica Europske regije Svjetske zdravstvene organizacije, uključena u *Europski proces za okoliš i zdravlje* od samih početaka. (Frankfurt 1989, Helsinki 1994, London 1999, Budimpešta 2004) Potpisnica je svih dosadašnjih deklaracija, uključujući i posljednju *Budimpeštansku deklaraciju* iz 2004., koja je posebno težište položila na zaštitu zdravlja i okoliša djece. ***Parmska deklaracija o okolišu i zdravlju***, kao službeni dokument predstojeće Pete ministarske konferencije o okolišu i zdravlju (Parma, 10.-12. ožujka 2010), nastavlja se na Budimpeštansku, preuzimajući i dalje kao jedan od temeljnih ciljeva zaštitu zdravlja djece, ali i drugih vulnerabilnih skupina, od zdravstvenih rizika koji proizlaze iz neprimjerenih uvjeta okoliša.

U Deklaraciji je istaknuta važnost prepoznavanja problema i poduzimanja akcija na području:

1. klimatskih promjena i njihovog utjecaja na zdravlje i okoliš;
2. socioekonomskih i srodnih nejednakosti (dodatno pojačanih postojećom ekonomskom krizom);
3. nezaraznih bolesti, s naglaskom na modalitete kroz koje se teret (izravni i neizravni) nezaraznih bolesti može smanjiti putem kreiranja i provođenje primjerenih politika na području urbanog razvoja, transporta, sigurnosti hrane i prehrane, te radnog i životnog okoliša;
4. još nedovoljno istraženih utjecaja kemikalija (posebice perzistentnih endokrinih disruptora i bioakumulirajućih supstanci) i novih tehnologija (nanočestice i elektromagnetska polja);
5. izraženih nejednakosti u WHO Europskoj regiji, s posljedičnim nedostatkom resursa u pojedinim dijelovima (NIS i SEE zemlje - istaknuta važnost pomaganja ovih zemalja u cilju jačanja njihovih službi javnog zdravstva i zdravstvene ekologije).

U rješavanju navedenih problema treba uspostaviti ili, gdje god je moguće, jačati već postojeće kapacitete koji će osigurati učinkovitu implementaciju mjera i poticati aktivnosti na državnoj i lokalnim razinama.

Sastavni dio Deklaracije je nešto opširniji dokument pod nazivom „Obveza djelovanja“ ili *Commitment to Act*, u kojem su detaljnije obrađene sve u deklaraciji ukratko ili općenito spomenute teme, a to su:

a) Zaštita zdravlja djece kroz provođenje sva 4 regionalna prioritetna cilja Budimpeštanske deklaracije: (i) osiguranje pristupa zdravstveno ispravnoj vodi za piće, pravilna prehrana i fizička aktivnost; (ii) prevencija ozljeda i nesreća; (iii) smanjenje morbiditeta i mortaliteta u

djece kao posljedice onečišćenja zraka; (iv) smanjenje rizika od bolesti i invaliditeta zbog toksičnih kemikalija, štetnih fizikalnih i bioloških čimbenika, te drugih nepovoljnih uvjeta kroz trudnoću, djetinjstvo i adolescenciju;

b) Zaštita zdravlja i okoliša od klimatskih promjena: integracija politike zaštite zdravlja u sve mjere mitigacije i adaptacije, integracija mjera i strategije zaštite zdravlja u politike svih razina i u svim sektorima; razvoj sustava ranog uzbunjivanja za ekstremne vremenske prilike;

c) Aktivno uključanje djece, mladih i ostalih interesnih strana u kreiranje i provođenje politike zaštite zdravlja i okoliša;

d) Razvoj instrumenata i alata koji su nužni za učinkovitu zaštitu zdravlja i okoliša kao što su razvoj Europskog informacijskog sustava za zdravlje i okoliš (ENHIS), razvoj konzistentnog i racionalnog programa humanog biomonitoringa; poticaj interdisciplinarnim istraživanjima, te razvoj metodologije procjene utjecaja okoliša na zdravlje.